

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 Lillesand

Fornebu
24. september 2020

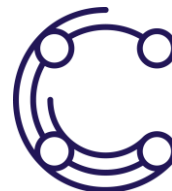
Klage på Nkoms vedtak 2. september 2020 om grossisttilgang til fast mobilt bredbånd

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet ("**Nkom**") fattet 2. september 2020 vedtak der tilsynet påla Telenor ASA ("Telenor") å gi tilgang til fast mobilt bredbånd ("**FMBB**") på regulerte vilkår. GlobalConnect AS ("**GlobalConnect**") vil med dette påklage vedtaket for så vidt gjelder manglende regulering av abonnementspris på grossist- og sluttbrukernivå.

GlobalConnect støtter pålegget om tilgang til fast mobilt bredbånd og begrunnelsen for dette. Telenor har i lengre tid markedsført dette som et direkte substitutt til kobberbasert aksess, både overfor bedrifter og privatpersoner og vunnet en betydelig kundemasse. Den dominerende aktøren har samtidig vist liten vilje til å gi andre aktører tilgang til produktet på vilkår som gjør det mulig å oppnå lønnsomhet. Det er derfor avgjørende at reguleringen sikrer GlobalConnect og andre aktører mulighet til å tilby det samme produktet som Telenors sluttbrukervirksomhet på vilkår som gjør det mulig å konkurrere.

I vedtaket konstaterer Nkom at Telenor har et insentiv til å sette en uforholdsmessig høye priser ved etablering av tilgang til FMBB. Som følge av dette pålegger vedtaket Telenor et krav om rimelig priser for "implementering av grensesnitt for tilgang til FMBB". GlobalConnect er enige i at reguleringen ikke kan åpne for særskilte etableringskostnader eller andre fordyrende kostnadselementer som for eksempel månedsløse for losji, transport og tilknytning til mobilnettet. Vi støtter også Nkoms presiseringer av innholdet i forpliktelsen.

Som vi har påpekt i både våre kommentarer til varsel om vedtak og i andre innspill er dette samtidig ikke tilstrekkelig til å sikre konkurransen. I tillegg til regulering av etableringspriser ber vi derfor om at Nkom eller Kommunal og moderniseringsdepartementet ("**KMD**") endrer vedtaket ved å utvide prisreguleringen til også å omfatte de øvrige elementene for kjøp av FMBB, herunder pris på etablering og abonnement på grossistnivå for den enkelt tilknytning. Det mest hensiktsmessige vil være å i en overgangsperiode stille

krav kostnadsorientering i form av pris-minus med et forhåndsdefinert fradrag frem til myndighetene etablerer et effektivt sikkerhetsnett for å hindre overprising og marginskvis (eks. ex-ante marginskvistest).

Nkom har allerede brukt svært lang tid på å fastsette tilgangsplikten. Det er dermed ikke rom for ytterligere forsinkelser slik tilsynet legger opp til når det viser til at det vil "gjennomføre en separat høring om slik prisregulering og eventuelt krav om regnskapsmessig skulle i medhold av ekomloven § 4-9". For øvrig er begrunnelsen for å endre vedtaket i tråd med denne klagen som følger:

- Nkom har kompetanse til å fastsette krav om kostnadsorientering, rimelige priser, pristak mv. uten ytterligere høringsrunder eller prosesser.
- Den formelle tilgangsplikten Nkom pålegger i vedtaket har liten eller ingen verdi dersom myndighetene tillater å sette så høye tilgangspriser at det ikke er mulig for GlobalConnect og andre konkurrenter å oppnå en rimelig margin.
- Nkom konstaterer selv i vedtaket at de samme konkurranseproblemene som for tilgangsimplementering gjør seg gjeldende.
- Overprising og marginskvis er ikke potensielle og teoretiske, men reelle etableringshindringer allerede. GlobalConnect har mottatt Telenors foreløpige etablerings- og abonnementspriser samt løpende kostnader for blant annet endringer, VPN/APN-tunnel o.l. Våre foreløpige beregninger viser at de per dags dato ligger på et slik nivå at det ikke er mulig å oppnå rimelig lønnsomhet eller konkurrere med Telenor, hensyntatt øvrige kostnadselementer. Dette minner mye om prisnivå/prisregime på det regulerte ODP for VULA fiber fra Telenor som Nkom denne uken gjennom vedtak fastslo må reduseres kraftig.
- Ikke-diskrimineringskravet gir ikke Telenor tilstrekkelige insentiver til etterlevelse og utgjør heller ikke et effektivt sikkerhetsnett. Det har de siste årene vært en rekke tilsynssaker og rettsprosesser relatert til ikke-diskrimineringskravet i mobilmarkedet. De viser illustrerer hvor utfordrende og tidkrevende det er for myndighetene å håndheve en slik forpliktelse. Formell prisregulering er derfor nødvendig for å bøte på konkurranseproblemet.

GlobalConnect ber Nkom eller KMD om å ta klagen til følge gjennom å endre vedtaket om tilgang til fast mobilt bredbånd i tråd med det som fremgår over. Vi ber samtidig om løpende innsyn i alle dokumenter knyttet til denne klagen, herunder også presentasjoner og referater fra eventuelle møter.

Videre vil vi avslutningsvis understreke at det er helt nødvendig at KMD, og derigjennom Nkom, tar tidsdimensjonen i disse prosessene mer alvorlig enn det vi har sett til nå. Det er nå 1 år og 7 måneder

siden Telenor annonserte sin raske nedleggelse av kobbernettet og startet sin systematiske gjennomføringsplan. Allerede i mars 2019 ble mange av effektene av denne gjennomføringen presentert for myndighetene, og det har løpende blitt dokumentert grove brudd på ikke diskrimineringsprinsippene, feilretting og varslingsregler. GlobalConnect og andre grossistkunder har helt fra starten av 2019, og er fortsatt, vært sterkt skadelidende av Telenor sin regelstridige adferd. Dette er godt dokumentert for myndighetene. Konkurransen i deler av bredbåndsmarkedet er nå i ferd med på bli ødelagt på en irreversibel måte. Til tross for denne lange tiden og høye alvorsgraden har Nkom enda ikke implementert tiltak som faktisk har gitt konkret effekt i form av å endre Telenor sin adferd eller gi grossistkundene tilgang på relevante erstatningsprodukter, og som kan bidra til opprettholde konkurransen. Det er meget bekymringsfullt da timeglasset nå er i ferd med å renne ut.

Eventuelle spørsmål vedrørende denne klagen kan rettes til undertegnede på telefon (930 81 017) eller e-post (metjoh@globalconnect.no).

Med hilsen

GlobalConnect AS

Mette E. Johansen

Head of Legal & Regulatory